

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ «ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ»
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Затверджено директором

комунальної установи
«Центр професійного розвитку
«Освітня траєкторія»

Дніпровської міської ради

Наказ від 05.01.2026 № 3

 Тетяна НІКІФОРОВА

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти
**ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, ЩО
ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Дніпро – 2026

Розробник(и): комунальна установа «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради (Тупиця О. Л., доктор політичних наук, професор кафедри політології Дніпропетровського державного університету, заступник директора комунальної установи «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради; Нікіфорова Т. І., директор комунальної установи «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради; Красовська Н. В., консультант комунальної установи «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради).

Напрямок підвищення кваліфікації: підготовка керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми підвищення кваліфікації: Типова програма підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 905.

Термін дії програми: з 05.01.2026 до 05.01.2031 року (програма оновлена/продовжена).

Рецензенти:

Немцева Тетяна, кандидат педагогічних наук Інституту проблем виховання НАПН України, директор Дніпровського ліцею № 15 Дніпровської міської ради
Лукіна Наталія, директор Дніпровської гімназії № 143 Дніпровської міської ради

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Ця Програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 905. Програму розроблено з урахуванням положень: законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», наказу Міністерства розвитку економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів освіти та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі менеджменту освіти та професійного розвитку педагогів, керівних кадрів і навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти.

Актуальність програми. Актуальність розроблення та впровадження програми зумовлена швидкими змінами в соціально-економічному, політичному житті країни, викликами глобалізації, цифровізації, поступовим переходом до децентралізації суспільства. Сучасний керівник закладу освіти має бути готовим до управління закладом освіти на засадах сучасної теорії менеджменту, організації освітнього процесу за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти.

Цільова група: керівники закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 год/1 кредит ЄКТС

Особливості реалізації програми: Програма реалізується у форматі короткострокового курсу тривалістю один тиждень і передбачає два варіанти організації навчання: очна форма та дистанційна форма. Для викладання за Програмою залучаються викладачі та тренери, які пройшли відповідну підготовку за змістом Програми. Програма триває 1 тиждень в очному/дистанційному форматах за вибором слухачів. Програма складається з трьох модулів і передбачає теоретичну та практичну складові, а також самостійну роботу слухачів. Теоретична складова програми

реалізується у формі інтерактивних лекцій/відеолекцій, вебінарів, відеоконференцій тощо. Практична складова - у формі навчальних тренінгів, практикумів, майстер-класів тощо. Після завершення навчання за модулем передбачаються контрольні заходи (тестування).

Для реалізації програми необхідне технічне обладнання, а саме: дошка магнітно-маркерна, інтерактивна панель з вбудованим персональним комп'ютером Ed Pro Touch 65: інтерактивний комплект (інтерактивна панель з вбудованим персональним комп'ютером, колонка акустична IBIZA XRK 15A, пульт мікшерний IBIZA MX80), багатофункціональний пристрій HP LJ Pro M 428 fdn (W1A32A), ноутбуки - 20 шт., доступ до глобальної мережі «Інтернет», корпоративний акаунт Microsoft Office 365.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: забезпечення неперервного професійного розвитку керівників закладів та установ освіти (далі - ЗЗСО) відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р., до Концепції розвитку педагогічної освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 776.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити розвиток ціннісного ставлення керівників закладів освіти до управлінської діяльності в умовах соціальних та освітніх змін;
- поглибити й розширити знання керівників закладів загальної середньої освіти з теорії і практики сучасного освітнього менеджменту, що забезпечує якісні зміни в організації освітньої діяльності та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;
- удосконалити вміння керівників із ефективного управління закладом загальної середньої освіти відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;
- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей керівників закладів загальної середньої освіти;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей керівників закладів загальної середньої освіти, їх мотивацію до професійного самовдосконалення.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться.

Удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей за професійним стандартом «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» у межах професійної діяльності або галузі знань.

1. Формування та розвиток загальних компетентностей: ЗК.01 громадянська, ЗК.02 соціальна, ЗК.03 культурна, ЗК.04 когнітивна та ЗК.05 підприємницька.

2. Формування та розвиток **професійних компетентностей** керівника ЗЗСО на виконання трудових функцій: А1 нормативно-правова, А2 стратегічного управління закладом освіти, А3 стратегічного управління персоналом.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Керівник знає:

- А1.1.31. Нормативно-правове забезпечення освітньої галузі
- А1.1.32. Методи та інструменти аналізу і синтезу інформації у сфері освіти
- А1.2.31. Види документації в закладі освіти
- А1.2.32. Вимоги щодо порядку ведення документування, номенклатури справ
- А1.2.33. Правила внутрішнього трудового розпорядку
- А2.2.31. Сучасні методики аналізу стану функціонування і розвитку закладу освіти
- А2.2.32. Методологію побудови стратегії розвитку закладу освіти на основі стратегічної мети, візії та місії закладу
- А2.2.33. Методики організації опитування, анкетування, бесід, інтерв'ювання респондентів із числа широкої громадськості для вироблення і коригування стратегії (у т. ч. візії, місії) розвитку закладу
- А2.4.31. Шляхи і методи залучення матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей і завдань закладу освіти
- А2.4.32. Технології ефективного використання матеріальних і фінансових ресурсів
- А2.4.33. Вимоги до створення і затвердження кошторисів, планування використання бюджетних коштів
- А3.1.31. Механізми формування і забезпечення ефективної кадрової політики у закладі освіти, оптимальні методи діагностики індивідуальних особливостей персоналу
- А3.1.32. Вимоги законодавства щодо призначення на посаду, переведення на іншу посаду та звільнення з посади працівників закладу освіти, визначення їхніх посадових обов'язків
- А3.1.33. Притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності
- А3.1.34. Вимоги до затвердження штатних розписів, графіків відпусток працівників
- А3.1.35. Вимоги до встановлення доплат, надбавок, винагороди, виплати матеріальної допомоги та допомоги на оздоровлення, преміювання, інших видів стимулювання та відзначення працівників
- А3.1.36. Вимоги до розподілу (перерозподілу) і затвердження педагогічного навантаження між вчителями та іншими педагогічними працівниками
- А3.1.37. Вимоги законодавства щодо забезпечення захисту і збереження персональних даних усіх учасників освітнього процесу
- А3.2.31. Методи та інструменти управління персоналом, що ґрунтуються на дотриманні прав і свобод людини, поваги до її честі й гідності
- А3.2.32. Механізми і засади створення команд для забезпечення реалізації відповідних цілей

A3.2.33. Вимоги до організації оцінювання діяльності персоналу закладу освіти та її результату

A3.3.31. Організаційно-педагогічні умови для безперервного професійного розвитку педагогічних працівників закладу освіти з урахуванням змін в освітній політиці, стандартів у галузі освіти

A3.3.32. Заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності

A3.4.31. Форми і методи матеріального і морального стимулювання персоналу закладу освіти до професійного розвитку, враховуючи індивідуальний підхід

A3.5.31. Вимоги до організації наставництва новопризначених педагогічних працівників

A3.5.32. Вимоги до організаційно-педагогічних умов щодо підтримки новопризначених учителів у межах педагогічної інтернатури

A3.5.33. Заходи проведення супервізії

Керівник уміє:

A1.1.U1. Здійснювати управлінську діяльність згідно з вимогами нормативно-правових актів, а також забезпечувати та контролювати їх виконання працівниками закладу, зокрема в частині організації освітнього процесу державною мовою.

A1.1.U2. Виокремлювати головне і другорядне в роботі з інформацією, ознайомлювати педагогічних працівників із важливою інформацією щодо нормативно-правового забезпечення освітньої галузі.

A1.2.U1. Формувати накази, розпорядження для виконання працівниками закладу освіти, створювати систему збору і накопичення необхідної для номенклатури справ інформації.

A1.2.U2. Здійснювати організаційні заходи щодо документування управлінської інформації, контролювати дотримання вимог щодо порядку ведення документування.

A2.2.U1. На основі сучасних методик аналізу стану функціонування і розвитку закладу освіти, формулювати стратегічну мету, місію і візію закладу, вносити в них зміни за потреби

A2.2.U2. Формувати стратегію розвитку закладу освіти і на її основі створювати стратегічний план

A2.2.U3. Забезпечувати проведення опитування, анкетування, бесід, інтерв'ювання широкого кола представників громади для вироблення і коригування стратегії (у т. ч. місії, візії) розвитку закладу

A2.4.U1. Використовувати ефективні шляхи і методи залучення матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей і завдань закладу освіти

A2.4.U2. Раціонально і ефективно використовувати матеріальні й фінансові ресурси

A2.4.U3. Затверджувати кошториси, плани використання бюджетних коштів

A2.4.U4. Укладати та підписувати документи з питань фінансово-господарської та іншої діяльності закладу освіти

- A2.4.U5. Організувати ведення бухгалтерського обліку та звітності (у разі, якщо він здійснюється самостійно закладом освіти) відповідно до законодавства
- A3.1.U1. Забезпечувати ефективну кадрову політику в закладі освіти на основі оптимальних методів діагностики індивідуальних особливостей персоналу
- A3.1.U2. Призначати на посаду педагогічних і непедагогічних працівників, переводити їх на іншу посаду згідно з вимогами законодавства і потреб закладу освіти
- A3.1.U3. Визначати посадові обов'язки працівників, здійснювати розподіл функціональних обов'язків та повноважень між заступниками
- A3.1.U4. Звільняти з посад педагогічних і непедагогічних працівників згідно з вимогами законодавства
- A3.1.U5. Притягати працівників закладу освіти до дисциплінарної відповідальності відповідно до вимог законодавства
- A3.1.U6. Затверджувати відповідно до типових штатних нормативів закладів освіти штатного розпису за погодженням із засновником або уповноваженим ним органом
- A3.1.U7. Затверджувати графік відпусток працівників
- A3.1.U8. Розподіляти (за потреби перерозподіляти) педагогічне навантаження між вчителями та іншими педагогічними працівниками і затверджувати за погодженням з профспілковим органом закладу
- A3.1.U9. Забезпечувати захист і збереження персональних даних усіх учасників освітнього процесу
- A3.2.U1. Ефективно використовувати в управлінні персоналом сучасні методи та інструменти, що забезпечують права і свободи людини, повагу до її честі й гідності
- A3.2.U2. Забезпечувати командну роботу учасників освітнього процесу
- A3.2.U3. Організація оцінювання діяльності персоналу закладу освіти та її результату діяльності
- A3.2.U4. Забезпечувати здійснення заходів щодо визначення відповідності педагогічного працівника займаній посаді, присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії, педагогічного звання
- A3.2.U5. Сприяти забезпеченню права педагогічних працівників на проходження сертифікації
- A3.3.U1. Створювати організаційно-педагогічні умови в закладі освіти із врахуванням індивідуальних потреб і рівня професіоналізму педагогічних працівників, можливостей формальної, неформальної та інформальної освіти.
- A3.3.U2. Здійснювати моніторинг освітніх запитів і потреб у розвитку професійної майстерності педагогічних працівників
- A3.3.U3. Надавати щороку засновнику пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників
- A3.5.U1. Забезпечити наставництво для новопризначених педагогічних працівників
- A3.5.U2. Забезпечити організаційно-педагогічні умови для підтримки

новопризначених учителів у межах педагогічної інтернатури та їхнього неперервного професійного розвитку

A3.5.У3. Залучати (у разі потреби) супервізорів для здійснення професійної підтримки адміністративного і педагогічного персоналу закладу

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: Програма розроблена на основі принципів системного, діяльнісного, особистісного, компетентнісного, андрагогічного й культурологічного підходів, а також принципів технологічності й варіативності.

Очікувані результати навчання відображені в загальних характеристиках і конкретизовані в програмі, відповідають Професійному стандарту керівника (директора) закладу загальної середньої освіти.

Програма складається з трьох модулів, що відповідає професійним компетентностям керівника закладу загальної середньої освіти, визначених Професійним стандартом керівника (директора) закладу загальної середньої освіти. Програма передбачає теоретичну та практичну складові, а також самостійну роботу слухачів. Теоретична складова програми реалізується у формі інтерактивних лекцій/відеолекцій, вебінарів, відеоконференцій тощо. Практична складова - у формі навчальних тренінгів, практикумів, майстер-класів тощо. Після завершення навчання за модулем передбачаються контрольні заходи (тестування, проєктна робота, творча робота, авторське завдання тощо).

1. Система оцінювання

Базується на компетентнісному підході — оцінюється не просто знання теорії, а здатність застосувати її в роботі. Основною шкалою є:

- Бальна/Рівнева: застосовується у комплексних програмах, де виставляються бали за модулі та/або фінальний проєкт.

2. Критерії оцінювання (показники успіху)

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Результат навчання вважається позитивним («Зараховано»), якщо слухач набрав не менше 60 балів за виконання тестових і практичних завдань. У разі отримання балу, що нижчий за 60, документ про підвищення кваліфікації слухачеві не видається.

Оцінювання здійснюється за такими параметрами:

- Відповідність Професійному стандарту: чи вдосконалив керівник конкретні компетентності, передбачені Професійним стандартом керівника (директора) закладу загальної середньої освіти.
- Практична результативність: здатність застосувати знання нормативно-правових основ діяльності закладу освіти на практиці.
- Самостійна робота: якість виконання індивідуальних завдань та опанування обов'язкових модулів програми.

3. Форми підсумкового контролю для керівників

Програма передбачає такі види контролю:

- Тестування: автоматизована перевірка знань на онлайн-платформах.
- Творчий проєкт: підготовка практичної розробки, яку можна впровадити в закладі освіти.
- Захист творчого проєкту: для довготривалих програм підвищення кваліфікації.

Розподіл балів за видами активності

Компонент програми	Макс. бали	Що оцінюється
Вхідне тестування	15	Знання теоретичного матеріалу (1 тест - 15 балів).
Творчий проєкт	55	Вміння застосувати знання на практиці.
Модульний контроль (тестування)	30	Комплексне розуміння теми (1 тест – 30 балів і підсумкова рефлексія).
РАЗОМ	100	

Критерії оцінювання творчого проєкту (деталізація 55 балів)

Бали за творчий проєкт розраховуються так:

1	Актуальність та відповідність темі	15 балів
2	Методична грамотність	20 балів
3	Технічне виконання (оформлення, відсутність помилок, робочі посилання)	10 балів
4	Оригінальність/Авторський підхід	10 балів
	РАЗОМ	55 балів

Шкала відповідності (конвертація)

Після підрахунку загальної суми балів результат переводиться у підсумкову оцінку, яка вноситься до свідоцтва або журналу оцінок на платформі Moodle:

Сума балів	Оцінка / Рівень	Результат у свідоцтві
90 – 100	Високий (Відмінно)	Зараховано
75 – 89	Достатній (Добре)	Зараховано
60 – 74	Середній (Задовільно)	Зараховано

Менше 60	Потребує додаткового навчання	Не зараховано
----------	-------------------------------	---------------

Документ про підвищення кваліфікації:

За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним працівникам видається свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Вартість

Дистанційна форма – 640 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття.

Особливістю практичних занять є виконання вправ, досліджень, аналіз проведення конкретних ситуацій і розв’язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над проектами, підготовку доповідей, розроблення навчально-методичних матеріалів чи виконання інших видів діяльності відповідно до змісту програми.

Підсумкові заходи включають модульний контроль (тестування), захист проєктів, презентацію індивідуальних портфоліо, самооцінювання, які сприятимуть комплексній оцінці засвоєння матеріалу і формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань, диференційовані за групами учасників.

Зміст програми складається з 3 модулів та 7 взаємопов’язаних тем.

Вид підсумкового контролю – творчий проєкт. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, — 100 балів. Прохідний бал — 60 і більше. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 9 год — лекційні заняття, 15 год — практична робота, 4 год — самостійна робота, 2 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Нормативні документи закладу освіти					
Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення діяльності закладу освіти. Нормативно-правове забезпечення трудових відносин у закладі освіти.	3	-	1	-	4
Тема 1.2. Документообіг у закладі освіти. Створення нормативних документів як інструмент реалізації організаційної автономії освітнього закладу.	2	2	-	-	4
Тема 1.3. Стратегія розвитку закладу освіти, стратегічне управління. Стратегія цифрової трансформації.	1	2	-	-	3
Тема 1.4. Матеріальні та фінансові ресурси. Залучення і використання матеріальних та фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей і завдань закладу освіти.	1	-	-	-	1
Модульний контроль (тестування)	-	2	-	-	2
Разом за модулем	7	6	1	-	14
МОДУЛЬ 2. Стратегічне управління закладом освіти					
Тема 2.1. Кадрова політика як складова автономії закладу освіти	1	-	1	-	2

Тема 2.2. Управління професійним зростанням педагога	-	2	1	-	3
Тема 2.3. Мотивація та стимулювання персоналу закладу освіти до професійного розвитку	1	2	-	-	3
Модульний контроль (тестування)	-	2	-	-	2
Разом за модулем	2	6	2	-	10
Модуль 3. Діагностично-аналітичний					
1.Інструктивно-методичне заняття	-	2	-	-	2
2.Вхідний контроль (тестування)	-	-	-	1	1
3.Рефлексія та зворотній зв'язок щодо навчання на курсі	-	1	-	-	1
4.Контрольний захід (творчий проєкт)	-	-	1	1	2
Підсумкові заходи	-	3	1	2	6
Усього	9	15	4	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. «НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ»

Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення діяльності закладу освіти. Трудові відносини у закладі освіти

Основні нормативно-правові акти у сфері освіти, особливості застосування їх в управлінні закладом освіти. Нормативно-правові акти в умовах нових викликів: пандемія, військовий стан тощо. Методи й інструменти аналізу і синтезу інформації в галузі освіти. Нормативні акти органів місцевого врядування. Взаємодія органів місцевого самоврядування із закладом освіти: особливості підпорядкування.

Тема 1.2. Документообіг у закладі освіти. Створення нормативних документів закладу освіти як інструмент реалізації його автономії

Види документації в закладі освіти. Вимоги щодо ведення документування, номенклатури справ. Реалізація управління закладом освіти через розробку документів на основі типових. Внутрішній документообіг. Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Електронний документообіг. Цифрові ресурси менеджменту документів.

Тема 1.3. Стратегія розвитку закладу освіти, стратегічне планування. Стратегія цифрової трансформації

Сучасні методики аналізу стану функціонування і розвитку закладу освіти SWOT-аналіз, PEST-аналіз, SW та SNW-підходи до аналізу сильних і слабких сторін у процесі вивчення внутрішнього середовища закладів загальної середньої освіти.

Формулювання стратегічної мети, місії та візії закладу на основі сучасних методик аналізу стану функціонування та розвитку закладу освіти.

Методологія побудови стратегії розвитку закладу освіти на основі стратегічної мети, візії та місії закладу. Моделювання стратегічного розвитку закладу загальної середньої освіти. Параметри, критерії та показники аналізу стратегічного розвитку закладу.

Методики організації та проведення опитування, анкетування, бесіди, інтерв'ювання респондентів із числа широкої громадськості для вироблення і коригування стратегії (у т. ч. візії, місії) розвитку закладу.

Тема 1.4. Матеріальні й фінансові ресурси. Залучення та використання матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей та завдань закладу освіти

Шляхи й методи залучення матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей та завдань закладу освіти. Цільові соціальні проекти, інвестиції, благодійні внески тощо. Ефективні шляхи й методи залучення матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей та завдань закладу освіти.

Технології ефективного використання матеріальних і фінансових ресурсів. Класифікація фінансових ресурсів. Основні концепції управління фінансовими ресурсами установи. Раціональне й ефективне використання матеріальних і фінансових ресурсів.

Вимоги до створення і затвердження кошторисів, планування використання бюджетних коштів. Плани використання бюджетних коштів. Документи з питань фінансово-господарської та іншої діяльності закладу освіти. Ведення бухгалтерського обліку та звітності (у разі, якщо він здійснюється самостійно закладом освіти) відповідно до законодавства. Ведення тендерних процедур. Порядок закупівель.

МОДУЛЬ 2. «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ»

Тема 2.1. Кадрова політика в закладі як складова автономії закладу освіти

Кадрова політика закладу освіти. Критерії вимірювання ефективності кадрової політики. Обмеження кадрової політики. Упровадження кадрової автономії.

Категорії управлінських рішень із кадрових питань. Прийняття, звільнення, переведення працівників закладу освіти. Нормативно-правове забезпечення трудових відносин у закладі освіти. Особливості укладання угод/договорів/контрактів із працівниками.

Документи, що регулюють кадрові процеси. Формування та затвердження штатного розпису закладу освіти.

Трансформація колективу в команду. Етапи розвитку команди. Роль керівника ЗЗСО у формуванні команди. Фахові команди в закладі освіти.

Вимоги до організації оцінювання діяльності персоналу закладу освіти та її результату. Порядок проведення атестації і засади сертифікації педагогічних працівників.

Тема 2.2. Управління професійним зростанням педагога

Закономірності та принципи професійного розвитку педагога. Траєкторія професійного розвитку, етапи і кризи професійного розвитку педагогів в умовах реформування освіти. Технології супроводу професійного розвитку педагогічних працівників у закладі освіти. Моніторинг освітніх запитів і потреб у розвитку професійної майстерності педагогічних працівників. Стратегії проектування індивідуальної траєкторії професійного розвитку. План професійного розвитку педагога.

Організаційно-педагогічні умови безперервного професійного розвитку педагогів. Нормативно-правове забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Сучасні моделі підвищення кваліфікації педагогічних працівників у регіональному контексті. Заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності.

Тема 2.3. Мотивація та стимулювання персоналу закладу освіти до професійного розвитку

Мотивація як складова кадрової політики. Мотиваційний менеджмент. Сучасні моделі мотивації персоналу організації. Форми і методи матеріального і морального стимулювання персоналу закладу освіти до професійного розвитку. Вмотивованість та готовність команди до освітніх змін.

Наставництво, супервізія, менторство. Менторство як трансформація ролі педагога в сучасних умовах. Специфіка менторства в педагогічній та управлінській діяльності. Підтримка новопризначених вчителів у межах

педагогічної інтернатури. Супервізія як форма професійної підтримки педагогів: принципи, етапи, методи та заходи.

МОДУЛЬ 3. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ

Інструктивно-методичне заняття, яке включає в себе: реєстрацію слухачів курсів, організацію та проведення вступного інструктажу з охорони праці, ознайомлення з організацією, змістом та умовами проведення курсів. Організація та проведення вхідного контролю (тестування).

Проведення рефлексії та зворотнього зв'язку щодо навчання на курсі (проведення опитування), яке може включати в себе планування професійного розвитку педагога.

Надання рекомендацій щодо вибору теми, оформлення, змістової наповнюваності творчого проєкту (контрольного заходу).

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Аналіз кейсів (вирішення управлінських задач.
2. Проєктна робота (розробка та презентація мініпроєктів).
3. Робота з нормативними документами (аналіз змін у законодавстві; оцінка відповідності освітньої діяльності вимогам державних стандартів).

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання (за потреби)

1. Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення діяльності закладу освіти. Трудові відносини у закладі освіти.
2. Тема 2.1. Кадрова політика в закладі як складова автономії закладу освіти.
3. Тема 2.2. Управління професійним зростанням педагога.

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ СЛУХАЧІВ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Атестація слухачів програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття базової середньої освіти за напрямом: підготовка керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття базової середньої освіти «Нормативно-правові основи діяльності закладу освіти», проводиться у формі захисту творчого проєкту і завершується видаванням свідоцтва про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Вхідне тестування

1. Державні стандарти освіти –
А це вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувача загальної середньої освіти відповідного рівня
В це форми державної атестації здобувачів освіти на відповідному рівні загальної середньої освіти

С це всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності

2. Стратегія розвитку закладу – це

А комплекс методичних, матеріально-технічних та управлінських проєктів із визначенням шляхів їх реалізації. У ній максимально враховані потреби учасників освітнього процесу

В всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих та фізичних здібностей

С місія, візія та цілі діяльності закладу освіти, умови, які необхідні для їх досягнення

3. Основою для вирішення конфлікту є:

А компроміс

В співробітництво

С аргументація

4. Проєктування в освіті – це:

А процес створення нових форм спільності педагогів, учнів, педагогічної громадськості, нового змісту та технологій освіти, нових способів і технік педагогічної діяльності та мислення

В оптимізації освітнього процесу у закладі освіти

С постановка нових педагогічних питань, вирішення яких оптимізує діяльність сучасного закладу освіти

5. Цифрове освітнє середовище закладу освіти – це

А цифрові інструменти освітньої діяльності здобувачів

В цифровізація закладу освіти

С об'єднання всіх суб'єктів освітньої та наукової діяльності, що забезпечує простір для комунікації та обміну даними

Модульний контроль (тестування)

1. Стратегія розвитку закладу – це

А комплекс методичних, матеріально-технічних та управлінських проєктів із визначенням шляхів їх реалізації. У ній максимально враховані потреби учасників освітнього процесу

В всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей

С місія, візія та цілі діяльності закладу освіти, умови, які необхідні для їх досягнення

2. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки -

А це комплексна робота над побудовою екосистеми цифрових рішень у сфері освіти та науки, включно зі створенням безпечного електронного освітнього середовища, забезпеченням необхідної цифрової інфраструктури закладів та установ освіти і науки, підвищення рівня цифрової компетентності,

цифровою трансформацією процесів та послуг, а також автоматизацією збору й аналізу даних

В це прозорість діяльності закладу освіти і готовність до змін в інтересах учасників освітнього процесу

С це потреба в проєктуванні й розробленні цифрових освітніх ресурсів

3. Професійний розвиток педагога – це

А безперервний процес наближення до ідеалів культури, вершин професіоналізму, творчої самореалізації

В процес становлення та формування особистості під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників

С право підвищувати кваліфікацію в інших суб'єктів освітньої діяльності, фізичних та юридичних осіб

4. Горизонтальне управління - це

А управління окремими проєктами, програмами, продуктами, для реалізації яких залучаються людські й інші ресурси різних підрозділів організації

В зменшення ролі і кількості менеджерів середньої ланки

С співробітники отримують більше можливостей для ініціативи, вплив їх на процеси зростає, а керівництво ставить тільки стратегічні цілі

5. Імідж закладу освіти - це

А емоційно забарвлений образ учбового закладу, що свідомо сформований і володіє цілеспрямовано заданими характеристиками та покликаний робити психологічний вплив певної спрямованості на конкретні групи соціуму

В уявлення про освітній заклад, субстратом якого є зорові відчуття, які фіксують інформацію про інтер'єр приміщення, навчальні кабінети

С створення певного запланованого образу на підставі наявних ресурсів

6. Основні нормативно-правові акти у сфері освіти

А Постанови Кабінету Міністрів України

В Конституція України, Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, конвенції

С Закон України «Про освіту»

7. Правила внутрішнього трудового розпорядку мають на меті

А підвищення якості і продуктивності праці

В правильну організацію праці та повне і раціональне використання робочого часу

С зміцнення трудової і виконавської дисципліни, правильну організацію праці, повне і раціональне використання робочого часу, підвищення якості і продуктивності праці

8. Оберіть системи електронного документообігу

А Workflow, ECM-система, M.E.Doc, CED Askod

В Canva, Kahoot, Telegram

С Журнал вхідної/ вихідної документації

9. SWOT-аналіз і PEST-аналіз для

А стратегічного аналізу функціонування середовища підприємства

- В обрахунку даних
С моніторингу діяльності
10. Відкрите запитання. Наведіть приклади методів та інструментів аналізу і синтезу інформації в закладі освіти.

Підсумковий контрольний захід

Орієнтовна тематика творчих проєктів

1. Моделювання системи автономії закладу освіти.
2. Шляхи й методи залучення матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до стратегічних цілей закладу освіти.
3. Особливості система документообігу в закладі освіти.
4. Практика застосування SWOT-аналізу та PEST-аналізу.
5. Трансформація колективу в команду.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 01.01.2026).
2. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 01.01.2026).
3. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 01.01.2026).
4. Конвенція про права дитини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 20.11.1989 : станом на 16 листоп. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення: 30.12.2025).
5. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР : станом на 12 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
6. Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану : Закон України від 15.03.2022 № 2126-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2126-20#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII : станом на 24 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 24.01.2026).
8. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова Каб. Міністрів України від 21.08.2019

№ 800 : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п#Text> (дата звернення: 01.01.2026).

9. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 01.01.2026).

10. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері дошкільної освіти та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою якості освіти : Постанова Каб. Міністрів України від 10.01.2019 № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2019-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

11. Про затвердження Положення про всеукраїнський конкурс "Учитель року" : Постанова Каб. Міністрів України від 11.08.1995 № 638 : станом на 15 листоп. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-95-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

12. Про затвердження Положення про опорний заклад освіти : Постанова Каб. Міністрів України від 19.06.2019 № 532 : станом на 30 січ. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532-2019-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

13. Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів : Постанова Каб. Міністрів України від 13.09.2017 № 684 : станом на 18 черв. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2017-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

14. Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти : Постанова Каб. Міністрів України від 20.01.2021 № 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/31-2021-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

15. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI : станом на 14 черв. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

16. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі : Указ Президента України від 25.05.2020 № 195/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

17. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.01.2026).

18. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII : станом на 19 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

19. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-III : станом на 6 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

20. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII : станом на 12 верес. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
21. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX : станом на 17 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 17.01.2026).
22. Деякі питання організації дистанційного навчання : Наказ МОН України від 08.09.2020 № 1115 : станом на 28 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text> (дата звернення: 30.01.2026).
23. Деякі питання переведення учнів на наступний рік навчання : Наказ МОН України від 01.03.2021 № 268 : станом на 22 квіт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0494-21#Text> (дата звернення: 30.01.2026).
24. Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 25.06.2018 № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1028-18#Text> (дата звернення: 30.01.2026).
25. Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку : Постанова Каб. Міністрів України від 24.03.2021 № 305 : станом на 20 груд. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2021-п#Text> (дата звернення: 30.01.2026).
26. Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку : Постанова Каб. Міністрів України від 24.03.2021 № 305 : станом на 20 груд. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2021-п#Text> (дата звернення: 30.01.2026).
27. Про затвердження Положення про ІВС «ОСВІТА» та Порядку замовлення документів про базову середню освіту та повну загальну середню освіту, видачі та обліку їх карток : Наказ МОН України від 10.12.2003 № 811 : станом на 29 квіт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-04#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
28. Про затвердження Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 06.09.2000 № 434 : станом на 16 лип. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
29. Про затвердження Положення про науковий ліцей та науковий ліцей-інтернат : Постанова Каб. Міністрів України від 22.05.2019 № 438 : станом на 6 лип. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2019-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
30. Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних

навчальних закладах України : Наказ МОН України від 02.08.2005 № 458 : станом на 6 черв. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0909-05#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

31. Про затвердження Положення про похвальний лист "За високі досягнення у навчанні" та похвальну грамоту "За особливі досягнення у вивченні окремих предметів" : Наказ МОН України від 11.12.2000 № 579 : станом на 7 берез. 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0923-00#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

32. Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників : Постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2018 № 1190 : станом на 1 верес. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

33. Про затвердження Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників : Постанова Каб. Міністрів України від 23.01.2019 № 41 : станом на 17 черв. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/41-2019-п#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

34. Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації : Наказ МОН України від 07.12.2018 № 1369 : станом на 28 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0008-19#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

35. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 09.01.2019 № 17 : станом на 6 лип. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

36. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : Наказ МОЗ України від 25.09.2020 № 2205 : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text> (дата звернення: 01.01.2026).

37. Про затвердження Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 06.12.2010 № 1205 : станом на 11 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-10#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

38. Про затвердження Типових штатних нормативів наукових ліцеїв : Наказ МОН України від 04.11.2020 № 1368 : станом на 4 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1146-20#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

39. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників : Наказ МОН України від 06.10.2010 № 930 : станом на 1 верес. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

40. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р :

станом на 22 серп. 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

41. Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 25.06.2018 № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1028-18#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

42. Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах : Наказ МОН України від 20.02.2002 № 128 : станом на 4 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0229-02#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

43. Про затвердження Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні» : Наказ МОН України від 17.03.2015 № 306 : станом на 10 лют. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0354-15#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

44. Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 12.01.2016 № 8 : станом на 28 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0184-16#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

45. Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 23.04.2019 № 536 : станом на 5 трав. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0547-19#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

46. Про затвердження Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів : Наказ МОН України від 20.07.2004 № 601. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1121-04#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

47. Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів : Наказ МОН, молоді та спорту України від 14.12.2012 № 1423. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-13#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

48. Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти : Наказ МОН України від 26.12.2017 № 1669. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

49. Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління

- Міністерства освіти і науки України : Наказ МОН України від 18.04.2006 № 304 : станом на 30 січ. 2018 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-06#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
50. Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу : Наказ МОН України від 16.05.2019 № 659.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0612-19#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
51. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України : Наказ МОН України від 22.05.2018 № 509.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
52. Про затвердження Положення про учнівські навчально-дослідні земельні ділянки : Наказ МОН України від 30.01.2015 № 68.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0337-15#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
53. Про затвердження Положення про шкільну психолого-медико-педагогічну комісію : Наказ М-ва освіти України від 20.08.1996 № 278.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0518-96#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
54. Про затвердження Порядку вступу на наступний рівень освіти здобувачів спеціалізованої освіти, які здобувають освіту за наскрізними освітніми програмами : Наказ МОН України від 14.01.2019 № 28.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0124-19#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
55. Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних і комунальних наукових ліцеїв та наукових ліцеїв-інтернатів : Наказ МОН України від 12.12.2019 № 1553.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-20#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
56. Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 16.04.2018 № 367 : станом на 7 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0564-18#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
57. Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу : Наказ МОН України від 14.07.2015 № 762 : станом на 28 жовт. 2025 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-15#Text> (дата звернення: 30.12.2025).
58. Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти : Наказ МОН України від 16.01.2020 № 54.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

59. Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти : Наказ МОН України від 25.06.2018 № 677 : станом на 4 лип. 2025 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-18#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

60. Про затвердження форм звітності з питань діяльності закладів загальної середньої освіти та інструкцій щодо їх заповнення : Наказ МОН України від 30.07.2021 № 868 : станом на 1 груд. 2024 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1119-21#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

61. Деякі питання організації дистанційного навчання : Наказ МОН України від 08.09.2020 № 1115 : станом на 28 жовт. 2025 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

62. Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників : Наказ М-ва пр. України від 29.07.1993 № 58 : станом на 27 лип. 2018 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

63. Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти : Наказ М-ва освіти України від 15.04.1993 № 102 : станом на 30 черв. 2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-93#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

64. Про затвердження Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності : Наказ МОН, молоді та спорту України від 22.09.2011 № 1099 : станом на 1 черв. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-11#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

65. Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання : Наказ М-ва юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5 : станом на 10 трав. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1421-14#Text> (дата звернення: 30.12.2025).

66. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : Наказ МОЗ України від 25.09.2020 № 2205 : станом на 1 січ. 2026 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text> (дата звернення: 01.01.2026).

Основна література

1. Навчально-методичний збірник-тренажер з питань вивчення законодавства України у сфері загальної середньої освіти для керівників та педагогічних працівників закладів освіти, працівників органів управління

освітою та методичних установ, а також усіх, хто цікавиться питаннями нормативно-правового забезпечення системи освіти. Упорядники: Моравська Н. С., Ящишин І. В., Музика М. С., Ручаковський А. М.: управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області. - 2020.

2. Любченко Н. В. Технологічний аспект розроблення стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти / Н. В. Любченко // Імідж сучасного педагога. - 2020.- N 6 (195). - С. 26 - 32. - URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-6\(195\)-26-32](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-6(195)-26-32)

3. Ренькас Б. М. Формування стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти / Б. М. Ренькас // Народна освіта. - 2020. - N 2 (41). - URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=6248

4. Денисенко О. Накази з кадрових питань : оформляємо без помилок / Олександр Денисенко // Практика управління закладом освіти. -2022. - № 1.– URL:<https://m.edirshkoly.mcfr.ua/945958?forceDeviceType=1>

5. Сич Т. В. Управління людськими ресурсами закладу освіти: навч. посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління навчальним закладом» спеціальності 073 «Менеджмент» / Т. В. Сич // Держ. закл. «ЛНУ імені Тараса Шевченка». - Старобільськ, 2021. - 283 с.

Додаткова література

1. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році: лист МОН України від 30.08.2024 № 1.1/15776-24.

2. Мельник Н. Розбудова системи оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти Нової української школи // Нова педагогічна думка : науково-методичний журнал. – 2023. – № 2. – С. 27–31.

3. Академічна доброчесність в освітньому процесі : метод. посіб. / О. Прізвище, П. Прізвище. – Харків : Вид-во ХХХ, 2021. – 184 с.